

Moja rodna domovina – Lipa kot simbol slovenstva

Osrednja, najvišja predstavniška in zakonodajna institucija Republike Slovenije je odprla vrata nagrajenim mladim literatom 11. vseslovenskega literarnega natečaja

Prebujajoče se spomladansko drevje in samo nebeško sonce se je z mladimi besednimi ustvarjalci smejalo v slovenski prestolnici tisto sredo, 17. aprila 2019, ko smo vstopali v hram demokracije, v dvorano drugega doma našega parlamenta. Med nagrajenci z medaljo sta tudi Dobrepoljca, šestošolka **Rebeka Rotar** (mentorica Ema Sevšek) in sedmošolec **Mark Krašna** (mentorica Polona Otoničar Pajk).

Literarni natečaj že vsa ta leta za osnovnošolce Republike Slovenije in osnovnošolce v zamejstvu razpisuje Združenje veteranov mesta Ljubljane in OŠ Vič pod častnim pokroviteljstvom predsednika Boruta Pahorja. Voditeljica prireditve je zato najprej povabila, da zbrane nagovori Igor Potočnik, predsednik Združenja veteranov mesta Ljubljane 90–91. V nagovoru je izpostavil lipo, zasajeno ob osamosvojitvi naše države, »ki danes v Valvasorjevem parku v Ljubljani mimoidoče opominja na dogodke v Sloveniji pred skoraj tremi desetletji«. In omenil najznamenitejšo, domnevno najstarejšo lipo na Slovenskem (več kot 700 let) – Najevsko lipo, pod katero je bilo avgusta leta 1991 »prvo srečanje slovenskih državljanov, da bi ohranili izročilo prvobitne demokracije v vaških skupnostih, kjer je tesna povezava z ljudstvom ključna. Lipa simbolizira vračanje k lastnim koreninam ter priložnost, da se novodobne vaške starešine vprašajo o svoji zavezanosti njenim temeljnim vrednotam«. In poudaril, da nam vsaka zapisana misel mladih literatov da misliti, da sta vsem starim ljudstvom in pozneje narodom »posamezno drevo in narava pomenila vse: hrano, vodo, zavetje in varnost. In naravo so obvarovali, da smo lahko danes tukaj, da se zavedamo svoje edinstvenosti, da razmišljamo ob literarnih delih, enostavno – da smo«.

Višji praproščak Andrej Jurjevič, veteran vojne za Slovenijo 1990–1991 in idejni oče literarnega natečaja, je v nagovoru

izrazil veliko hvaležnost slovenskim mladim literatom, ki so čuteče, razmišljujoče in kritično pisali o narodu in domovini, ter poudaril, da njihove stvaritve »dajejo upanje, da bo lipa kot simbol slovenstva stala in obstala na tem prelepem koščku nebes pod Triglavom«.

Vsi prisotni smo iskreno zaploskali osrednjemu govorniku Alojzu Kovšci, predsedniku Državnega sveta, potem ko je povedal, da je dvorana Državnega zbora že večkrat pokala po šivih, a še nikoli ni tako pokala »od mladosti veselja in zadovoljstva. To je izjemen dogodek /.../ Mladi, vi ste tisti, ki boste ustvarjali nov svet. Ničesar nam ne manjka. /.../ Potreben je samo pogum in ustvarjalnost. Kakor so se vaši očetje zavedali svoje vloge in leta 1991 šli pred tanke, tako vi pojdite pred račune, formule, pred druge zahteve. Zmagajte. Postanite modri, učeni«. Spregovoril je o pomenu slovenskega jezika in pisane besede, temeljih našega zgodovinskega obstoja, in dodal, da je knjiga v slovenskem jeziku temelj naše kulture, da je izid vsake slovenske knjige pravi praznik.

Slovesno je Alojz Kovšca podelil priznanja z medaljo najboljšim dvajsetim ustvarjalcem iz Slovenije in zamejstva; Igor Potočnik, predsednik Združenja veteranov 90-91 mesta Ljubljane in bivših ljubljanskih občin, pa je podelil priznanja še drugim ustvarjalcem kakovostnih besedil. Vse pesmi in prozna besedila so zbrani v lično opremljenem zborniku – dragocenem darilu mladim, mentorjem in drugim prisotnim na prireditvi.

Da smo lažje podoživeli svečan trenutek, sta po podelitvi s svojo virtuoznostjo obogatili dogodek mladi vrhunski glasbenici tolkalistka Petra Vidmar in saksafonistka Larisa Marjanović. Za pravo mladostno kulturno vzdušje pa je poskrbel pevski zbor OŠ Vič z zborovodjem Nejcem Novakom ter njihovi učenci, ki obiskujejo glasbeno šolo.

Posebno priznanje za največ poslanih kakovostnih besedil je prejela Osnovna šola Bogojina, šola iz obrobja Slovenije, kjer se morajo mnogo bolj kot v osrčju Slovenije truditi za krepitev narodne zavesti, še trdneje morajo ljubiti domovino, dom, domačo pokrajino, slovenski jezik.

Nagovoril nas je tudi Sašo Vlah, ravnatelj po številu učencev največje slovenske osnovne šole (OŠ Vič), nekdanji vodja na podružnični šoli v Ponikvah in učitelj razrednega pouka na videmski šoli. Tudi tokrat se je po končani prireditvi posebej razveselil kar dveh dobrepoljskih nagrajencev. Po zaključku prireditve nas je pozdravil tudi domačin višji praproščak Robert Rotar, brigadni podčastnik 1. brigade Slovenske vojske, letos še s posebnim zanosom in ponosom na nagrajeno nečakinjo Rebeko, ki je svoja občutenja o podelitvi in celotni prireditvi takole ubesedila:

»Sreda, 17. 4. 2019, je bil zame in druge nagrajence literarnega natečaja »Moja rodna domovina – Lipa kot simbol slovenstva« poseben dan. Bil je dan podelitev priznanj v Ljubljani, natančneje v parlamentu.

Že zjutraj so me prevevali veseli, a vendar tudi malo strahu vzbujajoči občutki. Mami mi je rekla, da je to trema. »Pa saj ne bom nastopala,« sem ji odgovorila. »Ne, ne boš, res je. Trema imaš pred nepoznanim in pred pričakovanjem,« me je mami na svoj način pomirila. Vožnja v Ljubljano je minila zelo hitro. Na

OŠ Vič so nas lepo sprejeli in pogostili s kosilom. Sledila je vožnja do parlamenta. Tam so nam veterani vojne za Slovenijo razložili potek podeljevanja priznanj in nas podučili o bontonu v parlamentu. Ko so nas posedli v dvorano Državnega sveta, sem se počutila zelo pomembna, saj so poleg nas tam že sedeli vidnejši predstavniki Slovenske vojske, mornarice, veterani vojne za Slovenijo in drugi. Ob vsem pričakovanju in tremi zagledam v množici strica Roberta, ki je pripadnik Slovenske vojske. Pomaha mi. V trenutku pozabim na tremo in prireditev se je začela. Poklicana sem bila med prvimi. Ponosno odkorakam po priznanje in zlato medaljo. Priznanja je podeljeval Alojz Kovšca, predsednik Državnega zbora. Stisne mi roko in me še povpraša, kje živim. Pogledam po dvorani in vidim, kako mami in ati ploskata. Težji in resnejši del je za mano. Po koncu podelitve nas razdelijo v dve skupini. Prva odide na ogled starega dela Ljubljane, druga pa se odpelje z ladjico na ogled delčka mesta po Ljubljani. Po končanih ogledih me mami in ati odpeljeta še na super sladoled. Utrujeni, a polni lepih spominov se odpravimo domov.

V čast sem si štela, da je bilo moje besedilo V seneci stoletnih lip največjega slovenskega lipovega gaja izbrano za priznanje z medaljo med toliko prispelimi proznimi besedili in pesmimi. Bila je čudovita izkušnja.«